

انتشارات سهند

زن در رمان انگلیسی قرن نوزدهم

مرین ویلیامز

مترجم: مرجان اردشیرزاده

مرین ویلیامز

زن در رمان انگلیسی قرن نوزدهم

مترجم:

مرجان اردشیرزاده

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

شابک: 978-622-99208-2-4

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۴۲۵۹۵۷

عنوان و نام پدیدآور: زن در رمان انگلیسی قرن نوزدهم / مرین ویلیامز؛ مترجم مرجان اردشیرزاده

مشخصات نشر: تهران: سندر، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۳۰۰ص.

یادداشت: عنوان اصلی: Women in the English novel, 1800-1900

موضوع: داستانهای انگلیسی—قرن ۱۹م.—تاریخ و نقد

موضوع: English fiction—19th century – History and criticism

موضوع: داستانهای انگلیسی – نویسندگان زن – تاریخ و نقد

موضوع: English fiction—Women authors – History and criticism

موضوع: زنان در ادبیات

موضوع: Women in literature

موضوع: زنان و ادبیات – انگلستان – تاریخ – قرن ۱۹م.

موضوع: Women and literature—Great Britain—History—19th century

رده‌بندی دیویی: ۸۲۳/۰۸۰۹۳۵۲۰۴۲

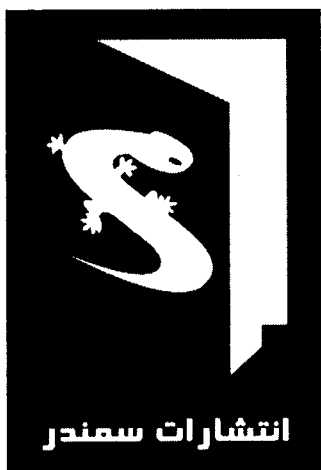
رده‌بندی کنگره: PR ۸۳۰/ز۹۰۹ ۱۳۹۷

سرشناسه: ویلیامز، مرین، ۱۹۴۴-م.

Williams, Merryn

شناسه‌ی افزوده: اردشیرزاده، مرجان، مترجم.

وضعیت فهرست‌نویسی: نیا

انتشارات سمندر

عنوان: زن در زمان انگلیسی قرن نوزدهم

نویسنده: مرین ویلیامز

ترجمه: مرجان اردشیرزاده

ناشر: سمندر

طراح جلد: بهناز اردشیرزاده

صفحه‌آرایی: برنیا رستمی

تصویر جلد کتاب: "Young Girl Reading" Jean Honore Fragonard, 1776

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: چاپ اول-۱۳۹۷

قیمت: ۳۹۰۰۰ تومان

وب سایت: www.samandarpub.ir

پست الکترونیک: samandar.pub@gmail.com

اینستاگرام: [samandarpub](https://www.instagram.com/samandarpub)

تلگرام: <https://t.me/samandarpub>

آدرس: تهران، خیابان آزادی، روبروی دانشکده دامپزشکی، خیابان شهید زارع، پلاک ۱۶۳

تلفن: ۶۶۵۸۱۷۲۲

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات سمندر محفوظ است.

ترجمه این کتاب را تقدیم می‌کنم به فروغ، سیاوش، بهناز و سیامک
به پاس تمام خوبی‌ها و محبت‌های بی‌دریغ‌شان

فهرست مطالب

- پیشگفتار ۹
- گاه‌شمار ۱۱
۱. زن در جامعه و در رمان ۱۹
۲. ایدئولوژی و رمان ۵۱
۳. جین آستن ۸۵
۴. اسکات ۹۷
۵. زنان در رمان‌های اوایل قرن نوزدهم ۱۱۱
۶. دیکنز ۱۲۷
۷. برونته‌ها ۱۴۹
۸. الیزابت گسکل ۱۷۳
۹. تصور مردان از زنان ۱۹۱
۱۰. جورج الیوت ۲۱۷
۱۱. زنان رمان‌نویس اواخر قرن نوزدهم ۲۴۱
۱۲. دگرگونی تصویر زنان ۲۶۱
- منابع و یادداشت‌ها ۲۸۵
- کتاب‌شناسی ۲۹۹

پیشگفتار

در قرن نوزدهم میلادی رمان‌های ارزشمند زیادی به رشته تحریر درآمد و رمان انگلیسی ظهور پیدا کرد؛ تقریباً در همین زمان بود که افراد بیشتری به مسائل اساسی درباره زنان پرداختند. فمینیسم زاده‌ی قرن بیستم نبوده بلکه با کار مری ولستون‌کرافت^۱ در دهه ۱۷۹۰ وارد ادبیات انگلستان شده است، سپس به مدت پنجاه سال به فراموشی سپرده شد و بار دیگر در نیمه دوم قرن نوزدهم دوباره اهمیت خود را بازیافت. در همین زمان بود که تغییرات عظیمی در جایگاه زنان نیز ایجاد شد و زنان توانستند آزادی و قدرت بیشتری بدست آورند. رمان‌نویسان نیز مانند سایر افراد مجبور شدند نگرش‌های خود را درباره زنان تعدیل و بازسازی کنند.

بنا به گفته‌ی ای. اس. دالاس^۲ در سال ۱۸۶۶، «اکنون بیشتر شخصیت‌های اصلی رمان‌ها، زنان هستند؛ رمان‌نویسان ما به یکباره دریافتند که شخصیت‌های زنانه مورد اغفال قرار گرفته‌اند...» کما اینکه اکثر نویسندگان زن نیز با وجود زن‌بودنشان، همان اصول مردانه را در کارهایشان پی می‌گرفتند.^۳ در این دوره بود که رمان‌نویسان زن که تعدادشان هم کم نبود، تصمیم گرفتند که حق خود را با جدیت بیشتری بگیرند و همین امر موجب شد که بسیاری از نویسندگان مرد نیز در رمان‌های خود به نقش زن توجه بیشتری کنند رمان‌هایی از قبیل - عروس لامر مور^۴، دوریت کوچک^۱، تصویر یک زن^۲، دیانا از کروس وی^۳، تس از خانواده‌ی دوربرویل^۴، زنان عجیب^۵، استر واترز^۶.

۱. Mary Wollstonecraft. وی از نویسندگان و فیلسوفان قرن ۱۸ میلادی بوده که در انگلستان

زندگی می‌کرد و طرفدار برابری حقوق زن و مرد بود

2. E. S. Dallas

3. The Bride of Lammermoor; (۱۸۱۹) اثری از والتر اسکات

هدف این کتاب بررسی نگرش‌هایی است که در فاصله‌ی میان سال‌های ۱۸۰۰ تا ۱۹۰۰ میلادی، در رمان‌های انگلیسی نسبت به زنان وجود داشت. برخی از این نگرش‌ها منسوخ گشته است؛ در حالی که برخی دیگر هنوز زنده و پابرجا هستند. امیدوارم این کتاب نه تنها برای دانشجویان ادبیات و رمان بلکه برای تمام کسانی که به مسائل زنان علاقه دارند، مفید باشد.

خوانندگان درخواست یافت که من در این کتاب به رمان‌نویسان زنی که اغلب اقلیت خوانده می‌شدند، بیشتر پرداخته‌ام؛ زیرا باور دارم که آثار آنان مدت‌های مدیدی مورد اغفال و بی‌مهری قرار گرفته و باید تلاش کنیم تا آنها بیشتر و به‌طور گسترده‌تری شناخته شوند.

مرین ویلیامز^۷

- 1 . Little Dorrit
- 2 . Portrait of a Lady
- 3 . Diana of the Crossways
- 4 . Tess of the d'Urbervilles
- 5 . The Odd Women
- 6 . Esther Waters

۷ . مرین ویلیامز نویسنده، شاعر، منتقد، مترجم، بنیانگذار و سردبیر مجله‌ی خانه‌ی مترجم (هوس اف ایترپرتسر) و ویراستار انجمن ویلفرد اون است. از جمله آثار او می‌توان به شش زن رمان نویس (۱۹۸۷)، مقدمه‌ای بر هاردی (۱۹۹۳)، ویلفرد اون (۱۹۹۳) و واتسون‌ها، رمان ناتمام جین آستن، (۲۰۰۵) اشاره کرد. کتاب زن در رمان انگلیسی نیز از جمله آثار ارزنده‌ی وی است که نخستین بار در سال ۱۹۸۴ به چاپ رسید. او همچنین دانش‌آموخته‌ی دانشگاه کمبریج است و در رساله‌ی دکترایش نیز به بررسی آثار توماس هاردی پرداخته است. (م)

گاه‌شمار

۱۸۰۱	ماریا اجوورث، بلیندا.
۱۸۰۲	تولد هریت مارتینو.
۱۸۰۲	کنفرانس متودیسست‌ها زنان را از موعظه کردن منع کرد.
۱۸۰۵	ماریا اجوورث، گریزلدای مدرن.
۱۸۰۶	ماریا اجوورث، لئونارا. تولد جان استوارت میل.
۱۸۱۰	تولد الیزابت گسکل.
۱۸۱۱	جین آستن، عقل و احساس. تولد دبلیو. ام تاگری.
۱۸۱۲	ماریا اجوورث، غایب. تولد چارلز دیکنز.
۱۸۱۳	جین آستن، غرور و تعصب.
۱۸۱۴	جین آستن، منسفیلد پارک. والتر اسکات، ویورلی.
۱۸۱۵	اسکات، گای منرینگ. تولد آنتونی ترولوپ.
۱۸۱۶	جین آستن، اما. تولد شارلوت برونته.
۱۸۱۷	اسکات، راب روی. مرگ جین آستن
۱۸۱۸	جین آستن، نورثبرگ ابی و ترغیب (چاپ پس از مرگ).

سوزان فریر، ازدواج، اسکات، قلب میدلوئیان. پرسبی بش شلی، خیزش اسلام. ماریا شلی، فرانکشتاین. تولد امیلی برونته.	
اسکات، عروس لامرمور و آیوانهوه. تولد جورج الیوت.	۱۸۱۹
تولد فلورانس نایتینگل و آن برونته.	۱۸۲۰
اسکات، کنیلوورث و دزد دریایی.	۱۸۲۱
مرگ شلی.	۱۸۲۲
تولد شارلوت یانگ.	۱۸۲۳
سوزان فریر، وراثت. تولد ویکی کالینز.	۱۸۲۴
تولد ژوزفین باتلر، جورج مریدیث و مارگارت اولیفانت.	۱۸۲۸
سوزان فریر، سرنوشت. کاترین گور، مادران و دختران.	۱۸۳۱
مرگ اسکات	۱۸۳۲
بولور لیتون، روزهای آخر در پومپئی. ماریا اجوورث، هلن.	۱۸۳۴
کاترین گور، خانم آرمیتاژ.	۱۸۳۶
جلوس ملکه ویکتوریا.	۱۸۳۷
دیکنز، اولیور توئیست.	۱۸۳۸
دیکنز، نیکولاس نیکل بی. هریت مارتینه، دیربروک. قانون حق حضانت نوزادان.	۱۸۳۹
فرانسیس ترولوپ، میشل آرمسترانگ. تولد توماس هاردی.	۱۸۴۰
تأسیس مؤسسه‌ی خیریه‌ی معلمان سرخانه.	۱۸۴۱

۱۸۴۲	خانم الیس، دختران انگلستان. مصوبه معادن.
۱۸۴۳	خانم هوگو رید، درخواستی برای زنان. تأسیس انجمن حمایت از خیاطان و کلاه‌دوزان. تولد هنری جیمز
۱۸۴۴	مصوبه‌ی کارخانه
۱۸۴۷	آن برونته، آگنس گری. شارلوت برونته، جین ایر. امیلی برونته، بلندی‌های بادگیر. استفاده از کلروفورم برای نخستین بار در هنگام زایمان.
۱۸۴۸	آن برونته، مستأجر عمارت وایلدفل. دیکنز، دامبی و پسر. خانم گسکل، ماری بارتون. تاکری، بازار خوددروشی. تأسیس انجمن حقوق زنان در آمریکا. تأسیس کالج کوین در لندن. مرگ امیلی برونته.
۱۸۴۹	شارلوت برونته، شرلی. تأسیس کالج بدفورد. مرگ آن برونته و ماریا اجورث.
۱۸۵۰	دیکنز، دیوید کاپرفیلد. تاکری، پندنیس.
۱۸۵۱	چاپ مقاله‌ی «امتیاز زنان» توسط نشریه‌ی وست‌مینستر ریویو. ارائه‌ی حق رأی زنان به مجلس اعیان بریتانیا ارائه شد.
۱۸۵۲	تاکری، هنری اسموند. تولد جورج مور.
۱۸۵۳	شارلوت برونته، ویلت. دیکنز، خانه‌ی قانون‌زده.
۱۸۵۴	دیکنز، روزگار سخت. شارلوت برونته، بنفشه. حضور فلورانس

نایتینگل در کریمه. مرگ سوزان فریر.	
خانم گسکل، شمال و جنوب. تاکری، نیوکامب‌ها. ترولوپ، واردن. مرگ شارلوت برونته.	۱۸۵۵
دیانا مولاک (کریک)، جان هالیفکس، نجیب‌زاده. شارلوت یانگ، حلقه‌ای از گل بابونه. دادخواست مصوبه‌ی زنان متأهل.	۱۸۵۶
دیکنز، دوریت کوچک. خانم گسکل، زندگی شارلوت برونته. ترولوپ، برج‌های بارچستر. تأسیس ژورنال زنان انگلیسی و اداره‌ی استخدام زنان. مصوبه‌ی زناشویی. تولد جورج گیسینگ.	۱۸۵۷
جورج ایوت، صحنه‌هایی از زندگی کشیش.	۱۸۵۸
جورج ایوت، آدام بید. جورج مردیت، آزمون دشوار ریچارد فیورال.	۱۸۵۹
ویکی کالینز، زن سفیدپوش. جورج ایوت، آسیاب رودخانه‌ی فلاس.	۱۸۶۰
دیکنز، آرزوهای بزرگ. جورج ایوت، سیلاس مارنر. ترولوپ، خانه‌ی کشیش فرملی. خانم هنری وود، ایست لین. مرگ کاترین گر.	۱۸۶۱
ام. ای. باردون، رازلیدی آدلی. کالینز، بی‌نام	۱۸۶۲
جورج ایوت، رومولا. خانم گسکل، عشاق سیلویا. مارگارت ألیفانت، خانواده‌ی دکتر. مرگ فرانسیس ترولوپ و تاکری.	۱۸۶۳

۱۸۶۴	ترولوپ، خانه‌ی کوچکی در آلینگتن.
۱۸۶۵	راسکین، کنجد و سوسن‌ها. ترولوپ، می‌توانی او را ببخشی؟ شارلوت یانگ، زن باهوش خانواده. مرگ خانم گسکل.
۱۸۶۶	ویکی کالینز، آرمادل. جورج الیوت، فلیکس‌هالت. خانم گسکل، همسران و دختران. مارگارت آلفانت، آگنس و دوشیزه مارجوری- بنکس.
۱۸۶۷	ترولوپ، آخرین رویدادنامه‌ی بارست. جی. اس. میل پیشنهاد حق رای زنان را در مجلس مطرح کرد.
۱۸۶۸	ویکی کالینز، ماه الماس.
۱۸۶۹	آر. دی. بلیک‌مور، لورنا دون. میل، انقیاد زن. تأسیس کالج گیتون. اعطای حق رای شهرداری به زنان مالیات‌دهنده.
۱۸۷۰	ترولوپ، کشیش بالهمپتون. اولین مصوبه‌ی مالکیت زنان متأهل. تأسیس انجمن ملی بانوان برای فسخ مصوبه‌های بیماری‌های مُسری. مرگ دیکنز.
۱۸۷۲	جورج الیوت، میل مارچ.
۱۸۷۳	کالینز، ماگدلین جدید. هاردی، یک جهت چشم آبی. ترولوپ، الماس پوستس. شارلوت یانگ، ستون‌های خانه. تأسیس مدرسه‌ی روزانه‌ی عمومی دخترانه‌ی تراست. مرگ میل.
۱۸۷۴	هاردی، بدوراز مردم شوریده.

۱۸۷۵	ترولوپ، روشی که اکنون زندگی می‌کنیم.
۱۸۷۶	جورج الیوت، <i>دانیل دروندا</i> . مارگارت آلفانت، مسئولیت معاون کشیش. شارلوت یانگ، جنس زن (زنانگی). تولد فلورا تامپسون. مرگ هریت مارتینو.
۱۸۷۷	جیمز، آمریکایی. هاریت مارتینه، چاپ خودزندگی‌نامه.
۱۸۷۸	হারدی، بازگشت به زادگاه.
۱۸۷۹	جیمز، دیزی میلر. مرديث، خودمدار. ترولوپ، جان کالديگيت.
۱۸۰۰	مرگ جورج الیوت.
۱۸۸۱	جیمز، میدان واشنگتن، تصویر یک بانو.
۱۸۸۲	دومین مصوبه‌ی مالیکت زنان متأهل. مرگ ترولوپ.
۱۸۸۳	خانم لین لیتون، دختر زمانه. اولیو شرایتر، داستان یک مزرعه‌ی آفریقایی. مارگارت آلفانت، لیدی‌های لیندوريس.
۱۸۸۵	مریدیت، <i>دیانا از کروسوی</i> . سن قانونی به شانزده سال افزایش یافت.
۱۸۸۶	হারدی، شهردار کاستربریج. جیمز، بوستونی‌ها. مور، <i>درامی ململین</i> . لغو مصوبه‌ی بیماری‌های مسری.
۱۸۸۷	হারدی، <i>وودلندرزو</i> .
۱۸۸۸	خانم هامفری وارد، <i>رابرت السمیر</i> .
۱۸۸۹	ام. ای. باردون، روزی که خواهد آمد. چاپ مقاله‌ی علیه حق رأی

	زنان در مجله‌ی نایتین سنتری (قرن نوزدهم).
۱۸۹۰	مارگارت آلیفانت، کریستین.
۱۸۹۱	گیسینگ، خیابان نیوگرامب. هاردی، تس از خانواده‌ی دوربرویل.
۱۸۹۲	گیسینگ، دنزیل کوارییر، متولد در تبعید.
۱۸۹۳	گیسینگ، زنان عجیب. سارا گرند، دوقلوهای آسمانی.
۱۸۹۴	مردیث، لرد آرمونت و آمینتایش. مور، استر واترز. خانم هامفری وارد، مارسلا.
۱۸۹۵	گرنٹ آلن، زنی که توانست. هاردی، جود گفنام.
۱۸۹۷	سارا گرند، سرگذشت بث. هنری جیمز، باقی مانده‌های پویتون. مرگ مارگارت آلیفانت.
۱۸۹۹	مارگارت آلیفانت، چاپ خودزندگی‌نامه و نامه‌ها.

۱. زن در جامعه و در رمان

در سال ۱۸۰۰ زنان انگلستان، حقوق، امکانات و فرصت‌های بسیار اندکی داشتند و تعداد بسیار معدودی از آنها ندای استقلال را سر می‌دادند. گرچه اولین مقاله‌ی فمینیستی به نام دفاعیه حقوق زنان که توسط ماری ولستون کرافت در سال ۱۷۹۲ به رشته تحریر درآمد و در زمان خود و حتی تا سال‌های پس از آن، بسیار رادیکال به نظر می‌رسید، ولی با این وجود، نسبت به ایده‌های فمینیستی علایق اندکی وجود داشت. تاریخ زنان در قرن نوزدهم میلادی نشان می‌دهد که تا قبل از عصر ویکتوریا تغییرات بسیار اندکی صورت گرفته است، اما در طول این عصر تغییرات چشمگیری به وقوع می‌پیوندد. بخشی از قوانین پارلمانی که تبعیض‌های علیه زنان را برطرف می‌کرد، باعث شد تا آزادی‌های بسیار بیشتری برای زنان ایجاد شود؛ که البته همگی پس از سال ۱۸۳۷ اعمال شدند و همچنین تا سال ۱۹۰۰ نیز زنان هنوز حق رأی نداشتند. مدارس و کالج‌های معتبر شروع به باز کردن درهای خود به روی دختران کردند. فرصت‌های شغلی بیشتری برای زنان بوجود آمد. زنان امکان یافتند تا مشاغل شخصی خود را اداره کنند و همچنین فعالیت‌های زنان خارج از منزل بسیار بیشتر از قبل مورد قبول واقع شد. هم در آن سال‌ها و هم در قرن بیستم میلادی، بحث‌های زیادی درباره اینکه زنان باید چگونه زندگی کنند، شکل گرفت. در کتابی که در سال ۱۸۹۲ به رشته تحریر درآمده بیان شده است «هیچ تردیدی وجود ندارد که روش فکری و روش زندگی زنان در تمام طبقات اجتماعی، چه خوب چه بد در صد سال اخیر تغییری چشمگیر کرده است.» (۱)

اما پیش از آن، نارضایتی و سرخوردگی بسیار زیادی در میان زنان تحصیل کرده وجود داشت. بیشتر این یأس و ناخشنودی در رمان‌هایی که آنها شروع به نوشتن کرده بودند، خود را نشان می‌داد. با وجود اینکه زنان از بسیاری مشاغل کنار گذاشته می‌شدند اما ادبیات و رمان در خود را به روی آنها گشوده نگه داشت. برخی از اولین رمان‌نویسان در ادبیات انگلیس زن بودند، مجله مانتلی ریویو^۱ در سال ۱۷۷۳ خاطر نشان کرد «حوزه رمان تقریباً بطور کامل تحت سیطره زنان درآمد است» در سال ۱۸۰۰ مشهورترین رمان‌نویس انگلستان زنی بود به نام ماریا اِجوورث^۲. زنان خوانندگان پروپاقرص و درعین حال نویسندگان مسلم داستان‌های تخیلی بودند و شاید به همین دلیل بود که در زمان فنی برنی^۳ و جین آستن^۴ به رمان به دیده تحقیر نگریسته می‌شد. در قرن‌های بعد، هنگامی که به رمان‌ها با دیدی مثبت‌تر نگاه می‌شد، زنان بیشتری به نوشتن رمان روی آوردند.

همان‌طور که مارگارت اَلیفانت^۵ یکی از رمان‌نویسان بسیار با استعداد در سال ۱۸۵۵ می‌نویسد: «عصر، عصر رمان‌نویسان زن است». تقریباً در این زمان چهار نویسنده بزرگ زندگی می‌کردند: جین آستن، شارلوت برونته^۶، امیلی برونته^۷ و جورج الیوت^۸. نویسندگان دیگری که تا به امروز نیز مخاطبان خود را پیدا نکرده بودند عبارتند از: سوزان فرییر^۹، فرانسیس ترولوپ^{۱۰}، مری شلی^{۱۱}، هریت مارتینو^{۱۲}، الیزابت گسکل^{۱۳}، داینا مالاک(کریک)^{۱۴}، آن برونته^۱، شارلوت یانگ^۲، ام ای برادون^۳، میسیز هنری

-
- 1 . Monthly Review
 - 2 . Maria Edgeworth
 - 3 . Fanny Burney
 - 4 . Jane Austen
 - 5 . Margaret Oliphant
 - 6 . Charlotte Bronte
 - 7 . Emily Bronte
 - 8 . George Eliot
 - 9 . Susan Ferrier
 - 10 . Frances Trollope
 - 11 . Mary Shelley
 - 12 . Harriet Martineau
 - 13 . Elizabeth Gaskell
 - 14 . Dinah Mulock (Craik)

وود^۴، میسیز هامفری ورد^۵ و اولیو شراینر^۶. با وجود اینکه بسیاری از افراد، حتی برخی از همین نویسندگان نیز باور داشتند که زنان فرومایه هستند؛ اما حداقل یک کار وجود داشت که فکر می‌کردند می‌توانند آن را همتراز مردان انجام دهند.

زنان نه تنها در قالب نویسنده رمان ظاهر شدند بلکه توانستند از دل تاریکی ژرفی که در طول تاریخ بر جنس زن مستولی گشته بود سر بر آورند. تاریخ‌نگاری می‌نویسد: «عصر ویکتوریا برای برجسته شدن زن در طول تاریخ خود بسیار قابل توجه بود». آنها به کارهایی مانند شعر و شاعری (الیزابت برت برونینگ^۷ و کریستینا روزیتی^۸)، اقدامات بشردوستانه و اصلاحات اجتماعی (الیزابت فری^۹، ماری گارپنتر^{۱۰}، فلورانس نایتینگل^{۱۱}، آنجلا باردیت-کاتس^{۱۲}، ژوزفین باتلر^{۱۳} و اوکتاویا هیل^{۱۴}) و نیز به جهانگردی و مسافرت (لیدی هستر استنهوپ^{۱۵}، مری کینگسلی^{۱۶} و آمیلیا بی. ادواردز^{۱۷}) می‌پرداختند؛ همچنین در این بین می‌توان به مری سامرویل^{۱۸} دانشمند برجسته نیز اشاره کرد. اما زنان همچنان با مشکلات اجتماعی، فرهنگی و قانونی فراوانی مواجه بودند؛ و احتمالاً بسیاری دیگرشان که هوش و استعدادی همتراز

-
1. Anne Bronte
 2. Charlotte Yonge
 3. Mary Elizabeth Braddon
 4. Mrs. Henry Wood
 5. Mrs. Humphry Ward
 6. Olive Schreiner
 7. Elizabeth Barrett Browning
 8. Christina Rossetti
 9. Elizabeth Fry
 10. Mary Carpenter
 11. Florence Nightingale
 12. Angela Burdett-Coutts
 13. Josephine Butler
 14. Octavia Hill
 15. Lady Hester Stanhope
 16. Mary Kingsley
 17. Amelia B. Edwards
 18. Mary Somerville

خواهران مشهورترشان در دنیا داشتند مجبور بودند «با اعتقاد کامل زندگی را در خفا گذراندند و در گوری گمنام تا ابد به خواب رفتند» (۶).

در فصل دوم کتاب به طور عمیق تری به عقایدی که زندگی بیشتر زنان را کمابیش شکل می‌داد، می‌پردازیم. اما در اینجا باید بطور خلاصه اذعان داشت که اغلب افراد، زنان را فرومایه تلقی می‌کردند و ازدواج سرنوشت محتوم همه زنان بود. با چنین پیش‌فرضی، ما تمام مشکلات زنان را در ادامه خواهیم آورد. در سال ۱۸۰۰ زنان حق رأی نداشتند (تا نیم قرن بعد هم حتی در این‌باره صحبتی نمی‌شد) و اگر ازدواج می‌کردند هیچ ارثی به آنان تعلق نمی‌گرفت و حق حضانت فرزندان را نیز نداشتند. دختران طبقه متوسط جامعه نیز تا پیش از ازدواج به راحتی نمی‌توانستند با مردان معاشرت کنند؛ آنها تنها افرادی را ملاقات می‌کردند که والدین‌شان اجازه می‌دادند و به هیچ وجه اجازه نداشتند به تنهایی سفر یا زندگی کنند. اگر به موقعیت زنان در این برهه از تاریخ بیشتر دقت کنیم در خواهیم یافت بسیاری از حقوقی را که امروزه برای زنان طبیعی تلقی می‌کنیم، در آن زمان به هیچ وجه وجود نداشته است.

ازدواج و تجرد

زنان در طول قرن‌ها بخش زیادی از جمعیت جهان را تشکیل داده‌اند. بر اساس سرشماری سال ۱۸۰۱ (در انگلستان) زنان با تعداد چهارصد هزار نفر از مردان با اختلاف زیاد پیشی گرفتند و این فاصله تا سال ۱۹۰۱ بیشتر، یعنی حدود یک میلیون نفر شد. این مسأله را می‌توان با توجه به رشد مهاجرت (مردان جوان سالم، طبیعتاً اولین گروهی بودند که احتمال داشت به خارج از کشور سفر کنند؛ همانطور که دیکنز در دیوید کاپرفیلد ذکر می‌کند، زنان در استرالیا به راحتی می‌توانستند برای خود شوهر انتخاب کنند) و با توجه به احتمال بیشتر زنده ماندن دختر بچه‌ها نسبت به پسر بچه‌ها، توضیح داد. سنجش تأثیر حرمت‌نفس زنان کار آسانی نیست، مخصوصاً وقتی همواره به آنان گفته می‌شد، باید ازدواج کنند و قطعاً برای تعداد زیادی از آنها این کار غیر ممکن بود. در اواسط قرن، دلبیو آر گرگ^۱، به این نتیجه رسید که جامعه بریتانیا با مشکلاتی

جدی مواجه است، زیرا تعداد زنان مجرد هر روز بیشتر و بیشتر می‌شود و این افزایش به طرز عجیبی نامتناسب بود... «باید اعلام کنیم که برای هر ۱۰۶ زن بالاتر از بیست سال، ۱۰۰ مرد وجود دارد.» این آمار در نوسان بود، اما تقریباً ۱۱ تا ۱۴ درصد زنان و ۱۰ درصد از مردان تا آخر عمر مجرد می‌مانند. ازدواج دیر هنگام بسیار رایج بود و اغلب پس از نامزدی‌های طولانی رخ می‌داد زیرا زوج‌های طبقه‌ی متوسط مجبور بودند صبر کنند تا مسکن‌شان برای زندگی کردن آماده شود. سرشماری‌ها نشان می‌دهد که در طول نیمه قرن مذکور، دوسوم از زنان بین بیست تا بیست و چهار سال سن معمول در عصر ویکتوریا-مجرد باقی مانده بودند. اغلب آنها سال‌ها بعد از این سن، ازدواج می‌کردند و چندین هزار نفر از زنان تا سن سی و هفت سالگی مجرد باقی می‌مانند. آنها سال‌ها با نگرانی درباره آینده‌شان و امکان ازدواج و یافتن همسر زندگی می‌کردند. یکی از جنبه‌های منفی چنین موقعیتی این بود که زن طبقه‌ی متوسط معمولاً قادر به حمایت از خود نبود و بنابراین باری سنگین بر دوش مرد طبقه‌ی متوسط بود. مرد نیز تا وقتی که توانایی تأمین زن، فرزندان و خدمتکاران را نداشت نمی‌توانست ازدواج کند. جرج الیوت در *رمان آدم بید*^۱، در مورد شخصیت آقای ایروین^۲ می‌نویسد: «او باید در جوانی‌اش زنی شایسته اختیار می‌کرد و ... بعد پسرانی بلند قد و دخترانی زیبا می‌داشت، در غیراین صورت باید از مادر و دو خواهر ترشیده‌اش نگهداری می‌کرد.» (۸) ترولوپ اذعان داشت: «مردان زیادی به معنای واقعی کلمه توانایی ازدواج عاشقانه را نداشتند زیرا درآمدشان تنها کفاف خودشان را می‌داد.» (۹) این مسأله، مضمون اصلی بیشتر رمان‌های قرن نوزدهم میلادی را تشکیل می‌داد، که در آن ازدواج به خاطر پول در برابر ازدواج به خاطر عشق قرار می‌گرفت. جین آستن، تاگری^۳ و ترولوپ همگی، به شخصیت‌هایی مانند مادرانی که برای آینده دخترانشان دسیسه‌چینی می‌کردند؛ مردان آس و پاسی که به دنبال ازدواجی برای پول بودند و یا دخترانی که فقط بواسطه‌ی دارایی‌هایشان شناخته می‌شدند یا به دلیل نداشتن هیچ ثروتی مورد اجحاف قرار می‌گرفتند به تفصیل پرداخته‌اند.

1. Adam Bede

2. Mr. Irwine

3. Thackeray

تعیین میزان رواج ازدواج‌های مصلحتی تقریباً غیرممکن است؛ اما رمان‌نویسان این نکته را به ما گوشزد می‌کنند که فراوانی این‌گونه ازدواج‌ها بسیار زیاد بوده است. تا کری در رمان *خانواده‌ی نیوکامب*^۱، حمله شدیدی به ازدواج‌های دادوستدی طبقه‌ی بالای جامعه می‌کند و می‌نویسد: «زنان برای به اصطلاح تأمین خود، هر روز خود را می‌فروختند و این کار را برای خوشنودی و رضایت خود، خانواده‌هایشان و یا کل دنیا می‌کنند» (۱۰). ویلکی کالینز^۲ تصریح می‌کرد: «صدها زن، بدون اینکه کوچکترین علاقه‌ای به همسرانشان داشته باشند و یا حتی با وجود انزجار زیادی که نسبت به همسرانشان دارند، به ازدواج آنها درمی‌آیند و یاد می‌گیرند که پس از ازدواج، به‌جای نفرت، به همسران‌شان عشق بورزند، در صورتی که هنوز حتی نفرت‌ورزی را نیاموخته‌اند!» (۱۱) به سختی می‌توان شواهدی غیرادبی در این مورد یافت اما می‌توان به نامه‌ی شارلوت برونته در سال ۱۸۴۸ اشاره کرد که درباره‌ی دختران رایینسون، از شاگردان خواهر کوچکترش، آن، نوشته بود: «برای یافتن همسری که عاشقش باشند حتی بارقه‌ای از امید هم وجود ندارد، یکی از آنها آشکارا می‌گوید، که علاقه‌اش به تنهایی راهنمای اوست؛ بیچاره خواهر دیگرش، تنها مطابق آرزویی که مادر برای او دارد رفتار می‌کند و این کار، وی را کاملاً نسبت به مردی که برایش انتخاب می‌کنند بی‌تفاوت کرده است» (۱۲) به هر حال افراد معمولی ممکن بود به این‌گونه ازدواج‌هایی که رمان‌نویسان همگی علیه آن بودند فکر کنند.

سرگرد دوبین^۳ در رمان *بازار خودفروشی*^۴ خاطر نشان می‌کند که یک زن درستکار هرگز از خانواده‌اش جدا نمی‌شود، (۱۳) این مسأله بجز در شرایط خاص در مورد اغلب دختران طبقه‌ی متوسط صدق می‌کرد که اگر موفق به ازدواج نشدند باید با پدر و مادر خود زندگی می‌کردند و یا سال‌های پایانی عمرشان را در کنار خواهر یا برادرشان سپری می‌کردند. فلورانس نایتینگل، زنی که تمام جوانی‌اش را در خانه و صرف امور خانه کرده بود، در سال ۱۸۵۲ این‌گونه شرح می‌دهد که پسران به محض اینکه فرصتی

1 .The Newcomes
2 .Wilkie Collins
3 . Major Dobbin
4 .Vanity Fai.